



Copyright © 2007 by Isidora Bjelica
Copyright © 2007 ovog izdanja LAGUNA

PUT OKO SVETA ZA 25 DANA





itate se kako je sve počelo...
 Tako što sam u jednom dosadnom letnjem danu, dok sam surfovala beskrajem interneta, pročitala oglas za put oko sveta...
 Gledala sam zapanjeno i otad kao da nisam disala, samo sam pokušavala da ostvarim svoj san da obiđem zemaljsku kuglu u jednom potezu...

Sve to bi uprkos kreditima i posudbama ostalo na nivou sna da nisam sasvim slučajno naišla na sledeću belešku ser Ronalda Blinsa, putnika i aristokrate koji je za *Glob trottere* u elitnom magazinu napisao:

Obični ljudi ne razumeju potrebu za putovanjima, oni iscrpljuju svoje snove i energiju tako što zidaju kuće i skupljaju pare, ali putnici su jedini tragači na ovom svetu, oni znaju da su i život i smrt samo putovanje i zato oni putuju za života da bi putovali i u snovima i da ne bi bili na jednom mestu posle života.

Ipak, posle više od četrdeset godina putovanja otkrio sam da je prava i jedina inicijacija za pasioniranog putnika samo put oko sveta, u tom obilasku zemaljske kugle putnik se prvi



put ne vraća, on samo ide napred da bi na kraju stigao na mesto sa kog je krenuo, to je jedino alhemijsko putovanje u kojem se ne prelazi isti put nazad, to je dakle put u kome prelazite stalno druge prostore a dođete kući. Idući na istok stići ćete na zapad, putujući na zapad stići ćete na istok, savladaćete zemaljsku kuglu i ona više nikada neće vladati vama. Samo putnici oko sveta imaju šansu da dva puta dožive isti dan i vreme više nikada ne vlada njima, oni su zapravo u sasvim drugom vremenu. Put avionom omogućio je putniku da ima drugi ritam i tempo od onog koji mu diktira zemaljska kugla, ne samo da će živeti dva puta isti dan, već više nikada neće biti u vlasti ravnomerne smene sunca i meseca ni obrta zemaljske kugle. Samo putnici koji krenu na istok i pređu datumsku liniju mogu proživeti dva puta isti dan na različitim mestima i postaće gospodari novog protoka vremena...

Bila sam šokirana; već i površan pogled na ovaj tekst govorio mi je da je to ono što sam ceo život tražila... Put oko zemaljske kugle, prelazak datumske linije, ispadanje iz kolo-tečine vremena, iz Geinog propisanog ritma, otimanje sili teže i prolazak kroz vremenski tunel bez povratka nazad... Samo putnici oko zemaljske kugle ne samo da imaju šansu da dva puta žive isti dan već i da trajno dobiju nekoliko sati života, što sve ne bi bilo važno kada to zapravo ne bi značilo krajnju inicijaciju, prolazak kroz pomenuti vremenski tunel koji će nas trajno izbaciti iz ritma života i sna naših savremenika, i mi ćemo biti u sasvim drugom vremenu a prividno ćemo biti tu, sa njima...

Kao i astronauti, i putnici oko zemaljske kugle kriju šta se zapravo desi sa unutrašnjim i spoljnim vremenom, šta se desi sa mesom, kostima, mislima, i kako od tad vreme teče kroz njih a kako oni kroz vreme.

U jednom *Vogu* sam pročitala intervju sa izvesnom Mejbela Džonsa, bogatašicom koja je rekla da svake tri godine



odlazi na put oko sveta jer na taj način zaustavlja protok vremena u sebi i to joj je glavni antiejdz tretman...

O prelasku datumske linije između Tokija i Havaja puno sam čitala, ali samo na jednom mestu, mislim da je to bio aprilski broj *Nejšenel džiografika* od pre četiri godine, u kom je pisalo da pojedini putnici osećaju čudan fenomen posle koga tvrde da više nikada nisu usaglašeni sa vremenom i prostorom oko sebe, jer jedni počinju sporije da propuštaju vreme u sebe, a neki brže, i imaju osećaj da vreme nekad prolazi pored njih ili da kasne za njim...

O tome šta se dešava sa avionskim putnicima oko sveta nije mnogo pisano, ali sa druge strane se kao neka tajna šapuće da sâm put može izazvati najčudnije promene u organizmu, mislima i snovima.

Ponekad oni kriju svoja osećanja, a ponekad javno pričaju i niko ih ne razume. U svakom slučaju, sve ono što sam pročitala pre no što sam se odlučila za ovaj put govorilo mi je da će se nešto desiti... Da stvari, vreme, prostor, ali pre svega odnos mog sopstva i onoga što nazivamo vreme neće više biti isti.

I daleki, prekookeanski letovi su me menjali; ja sam znala da put preko Atlantika recimo skida i najtežu magiju i leči depresiju, da put u Australiju ubrzava misli i razređuje snove, da put u Dubai ubrzava rast kose i noktiju, ali šta će mi učiniti put oko zemaljske kugle?

Vreme, vreme će se promeniti, a na koji način – nisam najbolje shvatala... Ja sam već otkrila dosta o vremenu.

Na primer da sreća ubrzava protok vremena, da ga nesreća beskrajno usporava... Srećnima decenija prođe kao nesrećnima jedna godina... U starim egipatskim spisima koje sam dovela iz Luksora i Aleksandrije pronalazila sam formule kako da nesrećni ubrzaju protok vremena, a kako da ga srećni uspore...



U našem, srpskom jeziku – paradoksalno – odrednica za vreme je ista kao i odrednica za vremenske prilike, pa tako nemamo ono englesko *time* i *weather*...

Ne, kod nas je sve vreme – vreme je kad je oblačno i vreme je kad je dvaneast, vreme je loše i vreme je kad je pet do pet...

I protok oblaka i pomeranje sunca, sve je to vreme...

A vreme je naš zemaljski kavez; iz njega je nemoguće pobeći između zalazaka i izlazaka sunca i okretanja zemaljske kugle...

Putnik koji obiđe kuglu, pređe datumsku liniju, postaje adept vremenskog protoka; posle silnih promena vremenâ kroz koja prolazi, posle dvostrukog dana koji proživi, on razume vreme i vreme mu se drugačije prelama kroz telo... Ili ga vreme sažvaće i on izgori u njemu ili postaje gospodar vremena i u stanju je da ga usporava i ubrzava po sopstvenoj volji.

Kada mu je dosadno i neprijatno on ga ubrzava, kada je srećan on ga usporava... Realno, ako je verovati onima koji su to prošli, put oko zemaljske kugle učiniće da ostanemo u drugoj vremenskoj dimenziji jer onaj ko dva puta preživi isti dan nikada se više ne vraća u ritam zemaljskog računanja dana i noći jer je, zaglavljen u vremenskom nizu, preživio ono što izgleda nemoguće: dva puta je živio isti dan...

Neki ljudi žele slavu i bogatstvo, a ja sam želela samo taj jedan put.

Sa 39 godina dovoljno stara da ga mogu izdržati, ja bih posle njega mogla mirno i umreti, ali i ubrzati i usporiti vreme svog preostalog života... Imala sam izvestan strah od onih bakica i dedica koji idu na te kružne ture oko zemaljske kugle. Kada sam ih pre na svojim brojnim putovanjima gledala, nisam znala da su neki od njih putovali da bi produžili život, da bi presreli vreme, da je to bila terapija, a ne



pustolovina... Tada to zaista nisam znala... Dešavalo se da na nekom zabačenom američkom ili afričkom aerodromu u sitne sate vidim grupu sedih, omlitavelih ljudi kako grupno idu ka nekom izlazu, a oko vrata im piše – put oko sveta... Tada nisam imala ni najblažu predstavu da oni traže vremenski sveti Gral, tada sam mislila da su to penzioneri koji su najzad dočekali da malo žive jer su dotad samo zarađivali... Glupača, gledala sam ih sa podsmehom i tugom, ne shvatajući da su ljudi na isceliteljskoj trasi potrage za ključem vremena...

Uzbuđeno sam gledala samu turu... Indija, pa Singapur, pa Peking... Iz Pekinga se išlo za Tokio, onda se prelazila datumska linija do Havaja, a onda Los Anđeles, pa odatle Meksiko, potom Njujork i nazad za Pariz i Beograd...

U Indiju sam želela da odem još otkad sam bila tinejdžerka, sa svojim pankerima maštala sam o hramovima, svetim ljudima i vežbala sanskrit. Paradoksalno, sa šesnaest sam prilično dobro poznavala sanskrit, sasvim ubeđena da je teorija o samsari i maji potpuno tačna... Ovaj svet je privid, koprena... Sada bih najzad videla moju Indiju...

Moj muž je bio prilično skeptičan u vezi sa celim ovim putem. Dugo nije verovao da će se sve to realizovati; niti smo imali novac za put, niti je to sve izgledalo izvodljivo. Kada sam uspela da dobijem kredit i posudbu, i izvadim sve vize, on je prvi put pročitao sâm program puta i rekao:

– Ti nisi normalna, pa jesi li ti ovo uopšte pročitala?

– Meni izgleda fantastično...

– Kako ti izgleda fantastično, pa vidi samo program za Indiju – čim sletimo u Delhi, treba da idemo u cik zore autobusom da gledamo Tadž Mahal, pa onda u autobus za Džajpur i tako kružimo četiri dana jebenim autobusom po celoj Indiji da bismo potom iz autobusa otišli u avion za Singapur; pa ja neću doživeti ni da vidim Havaje... Ne dolazi u obzir...



Bila sam očajna; objektivno bio je u pravu – ni on ni ja nismo bili ni fizički ni psihički u stanju da izdržimo toliko truckanje po Indiji, ali sa druge strane već je sve bilo gotovo, uplaćeno, a ja treba šest godina da vraćam kredit...

Pronašli smo rešenje koje je umirilo i njega i mene. Uplatili smo zaseban hotel u Delhiju gde bismo bili četiri dana, i to ne bilo koji hotel, već mistični i apartni hotel *Kleridžis*... I onda bismo po volji, zdravlju i raspoloženju odlučili gde bismo i kako...

Tri dana pred put desila se ipak jedna sasvim neobična stvar koja me jako zabrinula... Dakle, moja draga prijateljica doktorka, koja povremeno voli da otvara tarot, na pitanje kako će proći moj put oko sveta dobijala je uvek zabrinjavajući odgovor da će doći do nekog prekida, i kad je otvarala egipatski tarot pojavio se Anubis, i kad bi otvorila bilo koji drugi tarot opet bi tu bio znak smrti...

Uplašila sam se; ona je tvrdila da pojava Anubisa može značiti nešto sasvim drugo, pa i moju odluku da zbog nekog ličnog razloga prekinem put...

Ipak Anubis je Anubis, a on se stalno tu pojavljivao i sve je izgledalo veoma neprijatno. Bog koji vodi u podzemni svet stajao mi je na tom putu. Da sam bila vrlo bogata, na ovakav znak bih otkazala putovanje, ali kad čovek uzme kredit da bi putovao oko sveta, nema prostora da bude toliko opušten i putovanje otkaže zbog Anubisa i tarota...

Ipak, da mi je bio opterećenje – bio je, toliki broj letova i zemalja... Izvesno je da bih mogla sresti Anubisa... Prilično uznemirena, jer mi se još nije odlazilo sa ovog sveta, vrtela sam u glavi sliku Anubisa koji mi se isprečio na putovanju. Tarot je tarot, ali Anubis je Anubis...

Pozvala sam telefonom svoju prijateljicu – *ekstrasensa* i astrologa – koja je u budućnost videla bolje nego većina kroz svoj prozor i pitala je da li ću otići na put i vratiti se... R.



je kao i uvek bila brza, njene eidetske projekcije govorele su joj da ću otići i vratiti se. Nisam htela da joj kažem za tarot i Anubisa; ipak mi je posle deset minuta, bez mog potpitanja, stigla poruka da ću u Indiji imati neobičan susret koji će me podsetiti na neki prošli život...

Ponadala sam se da je to moj Anubis, da je to prolaz u podzemni svet...

Jedva da sam imala vremena za pakovanje. Pregledala sam prognozu za sledećih mesec dana na svim mestima na koja ćemo ići i pisala temperature; bila sam izluđena... Bilo je gotovo nemoguće zapakovati dvadeset kilograma na koliko sam imala prava, a da mogu poneti sve što mi je bilo potrebno za prognozirano vreme... Ne znam kako, ali pogrešno sam procenila da će za ceo moj put biti toplo. Bio je april i trebalo bi da je svugde izuzev u Americi toplo...

Pakovanja i raspakivanja su najgori deo putovanja, a pakovati se za put oko sveta u tunisku torbu od dvadeset kilograma bilo je gotovo nemoguće. Znala sam da ću na svakom toposu zažaliti...

Moj jedanaestogodišnji sin je nenadno plakao, rekao je da je nemoguće da nijedan od tih aviona ne padne, petogodišnja kćerka se raspitivala koliko je to vremena dvadeset pet dana i tešila brata da avioni retko padaju... Osećala sam jezivu grižu savesti, setila sam se sebe kako sam stajala na vratima mala i uplašena kada je tata odlazio na daleka putovanja: Filipini, Meksiko, Brazil... Tata je skoro stalno leteo i, paradoksalno, uvek bi se vratio. Nekad sa poklonima, nekad bez njih. Setih se da su pokloni čarobna reč za tešenje...

– Doneću vam poklon iz svake zemlje, i iz Indije, i iz Singapura, Kine, Japana, sa Havaja, iz Amerike, Meksika...

– Uuuu koliko poklona – reče moja kćerka Vila Evandolina...

– Nisu važni pokloni – rekao joj je moj sin Lav Grigorije – ako avion padne...



Opet mi kroz glavu prođe Anubis i stresoh se...

– Ali vreme će brzo proći i mama i tata će biti ovde sa gomilom poklona – rekla je Vila.

– Neće, vreme će nam prolaziti strašno sporo jer su mama i tata daleko, znaš da je mama rekla da kad smo nesrećni, vreme strašno sporo prolazi...

– Reći ću vam tajnu kako da ga ubrzate – rekla sam im i pomilovala ih po koscicama...

Ništa nije strašnije za putnika nego ostaviti tako sitnu decu. Vila je bila još tako mala; moja mama, koja je navikla da su putovanja najvažnija stvar za obe naše loze, tešila me je i prekidala svaku tugaljivost...

Setila sam se kako smo svake godine plakali kada smo se u Crnoj Gori opraštali od dede i bake... Plakali smo godina-ma, više od decenije, uvereni da je to poslednji rastanak; a onda je na kraju deda umro... Nekad je potrebno da se plače decenijama unapred i unazad... Jer vreme se komprimuje i mi nismo plakali uzalud, plakali smo samo pre vremena a zapravo na vreme, jer decenija plakanja za najbližima nije ništa...

